

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 5962

Tarih : 24.06.2024

13327

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'nı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgilere göre PTT'nin bankalar ile yaptığı sözleşmelerin yükümlülüklerini yerine getirmediğinden kaynaklı PTT'ye her gün cezalar kesildiği, SLA Cezaları olarak adlandırılan bu cezaların dağıtıcı personele rücu edildiği ve rücu edilen bu tutarların doğrudan "muhasabe kesintisi" adı altında maaşlardan kesildiği aktarılmıştır. SLA Cezaları, nitelikli gönderiler ve banka kartlarının tesliminden/gecikmeli tesliminden kaynaklanan ve yapılan sözleşmelerde öngörülen cezalardır. PTT'nin İş Bankası ile yaptığı sözleşmede SLA Cezalarında Dikkat Edilecek Hususlara İlişkin tebliğindeki yazısında 2019-2024 tarihinde PTT'ye banka kartlarında 1.222.502 adedi için toplamda 24.455.765,74 TL ceza kesildiği belirtilmektedir. PTT emekçilerinin aktardığı bilgilere göre ise sözleşmelerde yer alan cezai şartlar dağıtım gerçekleri ile bağdaşmamaktadır. Gönderilerin gecikmeli olarak teslim edildiği her gün için artan oranlı ceza belirlenmesi, dağıtım aşında çalışan emekçilerin elinde olmayan sebeplerden doğan (PİM/KİM'de yaşanan gecikmeler) cezalara maruz kalmasına neden olmaktadır. Ayrıca PTT'de dağıtıcı personel eksikliği göz önüne alındığında birçok yere geçici görevli personel gönderilmesi, yıllık izinler, sıhhi izinler gibi durumlarda bu personel yerine bakacak dağıtıcı personel temin edilmemesi gönderilerin gecikmesine neden olduğu gibi, bu gecikmenin sorumluluğu da yine dağıtım departmanında çalışan emekçiye kesilmektedir. Dolayısıyla SLA cezaları kusuru olan personele değil, en son işlem yapan personele kesilmektedir. Kısa bir örnekle durumu izah etmek gerekirse, izne ayrılan bir personelin dağıtım alanına gelen ve 3 gün bekleyen gönderi 4'üncü gün bir başka dağıtıcı üzerine eklenip düşümü yapıldığında bu ceza son işlem yapan personele kesilmektedir. Oysa ki son işlem yapan personel gönderiyi üzerine aldığı gün sonuçlandırmıştır ve haksız bir cezaya maruz kalmıştır. Buna benzer birçok durum söz konusu olup, SLA cezaları PTT dağıtıcısı emekçilerin moral ve motivasyonlarını düşürdüğü gibi ağır bir mağduriyette oluşturmaktadır. Yine tarafıma iletilen bilgilerde SLA cezalarının muhasabe kesintisi olarak emekçilerin doğrudan maaşlarından kesildiğini, personelin rızası olmaksızın yapılan bu kesintilerin PTT başmüdürlükleri tarafından alındığını ancak hukuki bir karar olmadığını ifade etmektedirler.

Dağıtım yapan emekçiler, bankalardan gönderilen kartların teslimi sırasında vatandaşla sorun yaşadıklarını, bankaların karta ilişkin sözleşmelerini imzalatma görevinin de dağıtıcılara verilmesinden kaynaklı kart tesliminin çok zaman aldığı yönünde yakınmaktadırlar. Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu 8. Maddede “Kart çıkaran kuruluşlar, talepte bulunmayan veya sözleşme imzalamayan kişiler adına hiçbir şekil ve surette kart veremezler. Kart çıkaran kuruluşlar, kartın verilmesi anında kart hamilini yeteri derecede bilgilendirmek ve talep edilmesi halinde, gerçekleştirilmiş işlemlere ait kayıtları otuz günü geçmemek üzere işlemin mahiyetine uygun bir süre zarfında sağlamakla yükümlüdür. Kart çıkaran kuruluşlar, banka kartı ve kredi kartlarının asıl kart hamiline teslim edilmesini sağlayacak önlemleri almak, reşit olmayan ek kart hamilleri adına düzenlenen banka ve kredi kartlarının asıl kart hamillerine teslimini sağlamakla yükümlüdür.” düzenlemesi bulunmasına rağmen bankalara ait yükümlülüklerin birçoğunun PTT Kurumuna ve cezai sorumluluğun ise PTT Kurumu tarafından dağıtıcı personele yüklediği görülmektedir.

Dağıtım personelinin bankacılık sözleşmesini de imzalatmak zorunda olması, teslim sonrasında karta ilişkin bilgilendirmenin de (Örn; kartın eline geçtiği an mükellef olduğu bilgisi gibi) dağıtıcılar tarafından yapılması, sözleşmede imzanın eksik olması halinde tekrar dağıtıma çıkması dağıtımdaki sorunları artırmaktadır. Kaldı ki; banka personelinin görevinin dağıtıcı personele yaptırılması yasal olmadığı gibi, dağıtıcıların bu konuda yetkin olmadığı da açıktır. Birçok kart henüz dağıtıcı personele teslim edilmeden sevk aşamasında gecikmeye uğramakta, dağıtıcı personel gecikmeden dolayı bir kusuru olmadığı halde gecikme cezasını ödemek zorunda bırakılmaktadır. Bankalarla yapılan sözleşmelerdeki ağır cezai şartların ve personel eksikliği nedeniyle yaşanan sorunların bedelinin dağıtıcı personel tarafından ödenmesi adil bir uygulama değildir.

Kamu görevlilerinin maaşlarından, bir mahkeme kararı olmadıkça re’sen kesinti ve mahsup yapılması mümkün bulunmamaktadır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 12. maddesi “Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar. Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır. Zararların ödettilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır.” hükmünü taşımaktadır.

PTT Genel Müdürlüğü Muhasebe ve Finansman Dairesi Başkanlığı’nın 17.05.2004 tarih ve 16168 sayılı yazısında “Danıştay İçtihadı Birleştirme kararı gereğince, memur maaşlarından, bir mahkeme kararı olmadıkça re’sen kesinti ve mahsup yapılması mümkün bulunmamaktadır. Buna göre, ilgilinin muvafakati olmadığı takdirde maaşından re’sen kesinti yapılmaması, idareye borcu olan memurlar hakkında genel hükümler tatbik edilerek kuruluş alacağının tahsilinin sağlanması gerekmektedir” denilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- PTT’nin bankalarla yaptığı sözleşmelerdeki SLA cezalarının dağıtıcı personele rücu edilmesi uygulaması hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu uygulamaya ilişkin Bakanlığınızın bir denetimi ve düzenlemesi bulunmakta mıdır?
- 2- SLA cezalarının dağıtıcı personele rücu edilmesi konusunda PTT Genel Müdürlüğü tarafından yapılan kesintilerin hukuki dayanağı nedir? Hangi yasa ve kanun çerçevesinde bu cezalar PTT emekçilerine ödettilmektedir?

- 3- Mahkeme kararı olmadıkça kamu görevlilerinin maaşlarından re'sen kesinti yapılması suçtur. Bu suçu işleyen PTT Başmüdürlükleri hakkında işlem başlatacak mısınız?
- 4- PTT'ye son 5 yıl içerisinde ne kadarlık bir SLA cezası kesilmiştir? Bu cezalar hangi banka ve kurumlarla yapılan sözleşmelerden kaynaklı kesilmiştir?
- 5- Bir PTT dağıtıcısının maaşından yılda ortalama ne kadarlık SLA cezası kesintisi yapılmaktadır?
- 6- Bankaların görev ve sorumluluğuna giren ödevler neden PTT dağıtıcılarının üzerine yüklenmektedir?
- 7- Bankaların göndermiş oldukları kartların teslimi sırasında kartlara ilişkin sözleşmeleri imzalatma görevi neden PTT dağıtıcılarına yaptırılmaktadır?
- 8- Bankacılık düzenlemesi çok açıkken, bankalara ait yükümlülüklerin birçoğunun PTT'ye ve cezai sorumluluğun ise PTT emekçilerine yüklenmesine ilişkin bakanlık olarak görüşünüz nedir?
- 9- Bu hukuksuz uygulamanın bir an önce sonlandırılması ve PTT emekçilerine kesilen cezaların iptali için bir çalışmanız olacak mıdır?
- 10- PTT çalışanlarının yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi için bir çalışmanız bulunmakta mıdır?